

Un număr vechi 1 leu

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR : I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Strălnăitatea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

SUMAR :

RES INTER ALIOS ACTA.... de d-l Nic. M. Pârvulescu ; JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ :

Curtea de casație secția I : Ion Gr. Morcovescu cu soția și Ministerul de Justiție, cu o Observație de d-l Ștefan Scriban ;

Curtea de apel secția I : Max Asiel cu Charlothe Cobilovici ;

Curtea de apel secția II București : Friederich Brus și altul cu Emil Ioachimovici, cu o Observație de d-l D. Alexandresco ;

Judecătoria ocolului I Galați : Hascal Faer cu Hane Iloderian cu o Adnotație de d-l Gr. V. Maniu.

Bibliografie.

RES INTER ALIOS ACTA

Se știe, în principiu, că convențiunile nu pot produce efecte juridice, de cât între părțile contractante; ele nu pot nici să fie opuse terțelor persoane, nici să fie invocate de acestea, în favorul lor. Prin consimțământul meu, nu pot contracta de cât pentru mine voința mea, nu va putea să lege pe o altă persoană străină de drept și de fapt, de acest consimțământ, de această voință a mea.

Ceea-ce spunem despre aceste convențiuni, putem spune — cu privire la efectul lor juridic — și despre hotărârile judecătorești. Și acestea, ca și convențiunile, nu pot să aibă efect, de cât numai față de aceia cari au luat parte, în procesul care a ocazionat pronunțarea acestor hotărâri, sau față de acei cari, în mod legal au fost reprezentați în acest proces. Dacă presupțiunea legală a infailibilității hotărârilor judecătorești, face ca acestea să fie considerate ca adevărată expresiune a adevărului, — *res iudicata pro veritate accipitur* — (1) nu e mai puțin adevărat, însă, că această autoritate a lucrului judecat, nu este absolută față de toată lumea. Ea nu are presupțiunea adevărului decât între părțile între cari s'a fost pronunțat hotărârea, iar nu și față de terțele persoane. Aceste terțe persoane, nu pot nici să se folosească, dar

(1) L. 207, De reg. jud. 50. 17. Dig.

nici să se păgubească, prin efectul unor hotărâri, care nu le pot fi opozabile și care nu pot produce, de cât numai niște simple *efecte relative*.

Dovada relativității efectelor acestor hotărâri, o găsim consacrată prin principiul general, exprimat prin adagiul latin: «*Res inter alios iudicatae neque emolumentum afferre his, qui iudicio non interfuerunt, neque praejudicium solent irrogare*» (2), principiu, care își va avea o întinsă aplicațiune, ori de câte-ori, va fi vorba de terțe persoane (3). Ca să putem însă determina, în mod exact această relativitate a efectelor actelor juridice, trebuie în tot-d'auna și în mod absolut necesar, să deosebim în primul rând pe autorii actului său părțile și pe terțele persoane. Distincțiunea aceasta, însă, nu este în tot-d'auna ușor de făcut, și discuțiunile asupra teoriei reprezentațiunii în actele juridice, încă nu sunt închise. Inlocuirea sau reprezentarea unei persoane prin alta, casurile când această reprezentațiune este încuviințată, formațiunea succesivă a ideii de reprezentațiune, clasa reprezentațiilor, diviziunile și sub diviziunile ei, sunt atâtea chestiuni cari se ivesc, și cari îngreuiază până la un oarecare punct, greaua materie a autorității lucrului judecat.

Nu mă voi încerca să insist asupra tuturor acestor chestiuni, căci nu acesta este scopul meu, voi trece peste ele, și voi veni în special la următoarea întrebare, care resumă obiectul rîndurilor de față : Principiul «*Res inter alios acta...*» își va avea el aplicațiunea, în cazul când o terță persoană, voește a fi isgonită din proprietatea și posesiunea unui teren, de către un comostenitor căruia i'a căzut prin sorți, terenul acesta ocupat de terții ? Sau cu alte vorbe, o sentință de partagiū obținută de un comostenitor, contra altui comostenitor, cu privire la un teren înstrăinat de cel din urmă, poate fi opusă terțului deținător al acestui teren ?

Este știut, că în materie de partagiū, legiitorul nostru civil, prin articolul 786 Cod civil, a stabilit regula, că *împărțirea este declarativă de proprietate*. Efectele acestui principiu consacrat de lege, sunt

(2) L. 2, G. Quib. res jud. non nocent ; L. 63 Dig. De re jud. ; L. 1, ff. De except. rei jud.

(3) Vezi Planiol, vol. 1 No. 296 și 364 ; Larromb. Des obligat. Edit. belg. vol. 3 No. 91 ; Baudry-Lacant. vol. 2 No. 1291 ; Th. Huc. vol. 8, No. 312 ; Arntz, vol. 3 No. 412 ; Thiry, vol. 3 No. 166 ; Hudelot et Meitman, Des oblig. No. 740 ; Laurent, vol. 20 No. 92, 93. — Idem. Suppl. — Vol. 5 No. 459. Pand. franc. V^o Chose jugée, No. 1018 ; Dall. Rép. Suppl. V^o Chose jugée No. 138. D. Alexandresco, Dreptul civil român, VII, p. 540 urm.

că face pe eredele căruia i-a căzut prin sorți, un lot din masa succesorală împărțită acum, proprietar al lui, din momentul deschiderii succesiunii chiar, și ca o consecință logică, declarând de nule toate înstrăinările sau constituțiile de drepturi reale cu privire la acest lot, datorite unui alt coerede. ⁽⁴⁾

Din alăturarea acestui principiu, de acela exprimat prin adagiul *Res inter alios acta...*, naște întrebarea pe care am arătat-o mai sus, la care voi încerca a răspunde, dându-i soluțiunea care cred că urmează a-i fi dată.

Spre a putea, însă, răspunde la această întrebare, cât mai corect posibil, mi se pare că ar urma, în mod necesar, ca în primul rând, să examinăm și să vedem, în ce calitate și pe ce titlu, lotul cunoscut comostenitorului agisant, se posedă de terțiul deținător al lui. Numai în felul acesta procedând, vom putea decide într'un fel sau altul, însă în deplină cunoștință de cauză și cu deplină convingere.

În speța determinată, prin întrebarea propusă, acest terțiu deținător al lotului revendicat, își bazează posesiunea și proprietatea lui, pe un act de vânzare, intervenit între sine și un alt comostenitor al celui ce revendică acum proprietatea lotului. În această împrejurare, de sigur că acest terțiu deținător, nu poate să fie, de cât un *successor cu titlu particular*, al autorului său, sau mai corect, un *ayant cause*, particular, *qui causam habet ab alio* ⁽⁵⁾.

Din momentul în care, am putut determina, calitatea terțiului deținător al lotului revendicat prin executarea sentinței de partagiū, chestiunea este mai simplificată, și redusă la următoarea întrebare: Care este dreptul unui *ayant cause* particular, și când se poate opune acestuia, o hotărâre obținută față de autorul său? Răspunsul care va deslega această întrebare, în mod logic, va deslega în parte și cele alte întrebări, pe cari ni le-am propus înaintea acesteia.

Cu privire la această ultimă întrebare, atât doctrina cât și jurisprudența, sunt de acord întru a decide, că succesorii cu titlu particular, nu sunt reprezentați în justiție de autorul lor, de cât numai atunci, când ei n'au fost în mod legal, investiți cu drepturile acestui autor. Dreptul unui *ayant cause* particular, este mărginit la acela al autorului său. *Nemo plus juris in alium transferre potest quam ipse habet*. Cu alte vorbe, pentru ca o sentință judecătorească, obținută față de un autor al unui *ayant cause* particular, să poată fi opusă acestuia, trebuie ca ea să fi fost pronunțată mai înainte ca acesta să fi devenit o *terță persoană*, adică mai înainte de facerea actului, care-l investea în mod legal, cu drepturile autorului său. Urmează deci,

ca următoarea distincțiune să fie făcută: Dacă titlul succesoralului cu titlu particular, este posterior sentinței pronunțată față de autorul său, această sentință, îi este opozabilă, căci este considerat a fi fost reprezentat prin autorul său, care nu putea să-i mai transmită un drept, pe care el însuși nu-l mai avea, *nemo dat quod non habet*. Dacă, din contră, acest titlu este anterior, atunci sentința pronunțată posterior confecționării lui, nu poate fi opozabilă succesoralului cu titlu particular, pentru că autorul său, în momentul când era chemat înaintea judecătoarei, nu mai era nici de drept și nici de fapt poate, deținătorul său proprietarului dreptului pentru care era chemat în justiție; consimțământul lui, îi ridicase dreptul ce avea asupra acestui drept al său ⁽⁶⁾. Dacă lucrurile stau astfel, dacă cu alte vorbe, succesoralului cu titlu particular nu-i se poate opune de cât sentințele pronunțate anterior transmiterii dreptului ce deține, de la autorul său, incontestabil este că această regulă generală, se va aplica și în cazul când ar fi vorba de o sentință de partagiū, și de o înstrăinare făcută de un alt comostenitor, de cât acela căruia i-a căzut, prin sorți lotul înstrăinat. Principiul este general, și nici o excepțiune nu există la el, creată prin lege sau prin interpretarea legii. E drept, că înstrăinarea aceasta e nulă poate, însă nu o poți declara ca atare, de cât pe căile obicinuite, pe care legea le pune la dispoziție. A admite contrariul, ar fi să călcăm peste cel mai important principiu de drept, ar fi să răsturnăm regula consacrată prin adagiul, *Res inter alios acta . . .*, însemna să decidem că cineva poate fi obligat fără să fi fost ascultat și el. Acest lucru însă nu se poate; și ori de câte ori s'ar întâmpla, în practica lucrurilor, terții deținători, vor avea deschisă o cale extra-ordinară, contra unor asemenea hotărâri, care îi prejudiciază în drepturile lor, prin executarea lor. Calea contestațiunii la executare, le va fi deschisă, pentru a repudia prejudiciul, ce li s'ar aduce, cu călcarea principiilor de drept. Pe această cale a contestațiunii la executare, ei vor putea în tot-d'a-una, să-și apere un drept al lor, pe care l dețin în virtutea unor acte translativ de proprietate, drept ce nu li se poate șterge, de cât în virtutea unei hotărâri, pronunțată față cu ei și după ce vor fi fost ascultați.

În legislațiunea francesă, părerile sunt împărțite asupra acestei chestiuni, și vre-o patru sisteme s'au ivit pentru deslegarea ei. Nu am să insist asupra lor, ele fiind de alt-fel, foarte bine redate prin meritoasa și importantă lucrare: *Répertoire général alphabétique du droit français*, publicat de A. Carpentier și G. Frère Jouan du Saint sub direcțiunea lui Ed. Fuzier-Herman.

Nic. M. Părvulescu

Jude-ajutor ocol. 1, Ploesci

⁽⁴⁾ Vezi Baudry-Lacant. Vol. 3, No. 4324 și 4330; Th. Huc., Vol. 5 No. 443; Aubry et Rau, Vol. 6 § 625 (5-a edit.); Thiry Vol. 2 No. 251; Demante, Vol. 3 No. 225 bis; Laurent, Vol. 10 No. 415 și 418; Demolombe, Vol. 17. No. 268 și 276.— De Follerville, *Effet déclaratif du partage*, No. 15; Arntz, Vol. 2 No. 1630.— Le Sellyer Vol. 3 No. 1798; Hureau, Vol. 4 No. 303; Naquet, *Tr. enereg.* Vol. 1 No. 403.

Pand. fr. V^o Success No. 7780 și 7891; D. Alexandresco *op. cit.* III, p. 607 urm.

⁽⁵⁾ Vezi Planiol, Vol. 1, No. 301.— Baudry Lacantin., Vol. 2, No. 1219; Hudelot et Metman, *Des obligat.* No. 79, 81 și 83; D. Alexandresco, *op. cit.*, VII, p. 545 urm.

⁽⁶⁾ Vezi Laurent. Vol. 20 No. 97; Pothier, *Des obligat.* No. 902 și 904; Toullier Vol. 5, No. 199.— Larromb., *des obligat.* Vol. 3 No. 91 (Edit. belge) Planiol, Vol. 1, No. 296 și 365.— Arntz. Vol. 3, No. 413; Th. Huc. Vol. 8, No. 314 și 318; Thiry. Vol. 3, No. 167. C. Nacu, Vol. 2, No. 862, 884 și 887;

Dalloz, *Chose jugée*, No. 245 și 246; Pand. belges. Vol. 19, No. V^o *Chose jugée en mat. civile*, No. 414.— Pand. franc. V^o *Chose jugée*, No. 1047 și 1056.— Griolet, *Chose jugée* pag. 167.— Dalloz Rep. Suppl., *Chose jugée*, No. 171.— Cass. fr. 16 Avril, 1889.— 21 Noembre 1882; D. P. 1890, 1, 276.— Sirey 1884 1, 277,

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția I

Audiența de la 1 Octombrie 1902

Președinția d-lui AL. GIANNI, consilier

Ion Gr. Morcovescu cu Anastasia I. Morcovescu și Ministerul de justiție

Acțiuni personale și mobiliare. — Competință. — Judecătoriile de ocoale. — Competința lor. — Competință limitată. — (Art. 55 din legea judecătorilor de ocoale).

Poprire. — Sume datorite actualmente. — Sume datorite în viitor. — Creante ce ia naștere zi cu zi. — Divorț. — Pensie alimentară acordată soției. — Dacă se poate face poprire pe leafa soțului pentru pensia datorită și pentru aceea ce se va datora pe luniile viitoare până la definitivă despărțenie. — Competință. — Competința tribunalului — Competință generală. — (Art. 455 proc. civilă).

1. Asemănat art. 55 din legea judecătorilor de pace, aceste judecătorii sunt competente a judeca toate cererile în materie personală și mobilă, de ori-ce natură ar fi ele, în primă instanță și cu dreptul de apel, până la valoarea de 1500 lei inclusiv capital și interese.

Așa dar, competența judecătorilor de ocol este limitată și nu poate trece peste sus citata sumă.

2. Ori-ce creditor, pentru a ajunge la plata creanței sale, este în drept să poprească, în basă de titluri executorii, pentru sumele cuprinse în titlul său, sumele sau efectele datorite debitorului său de către un al treilea.

3. Creditorul a cărui creanță, în baza titlului său executoriu, ia naștere zi cu zi, fiind în drept a lua măsurile de asigurare pentru plata acestei creanțe, urmează că este în drept a popri în mâinile celui de al treilea, sumele ce acesta datorește sau va datori debitorului său.

Ast-fel, soția ce e în divorț cu soțul său și care a obținut de la judecată ca soțul său să i serve o pensie alimentară cât va dura procesul de divorț până la definitivă desfacere a căsătoriei dintre ei, poate face poprire pe salariul soțului, în mâna celui ce îl servă pentru suma ce are a lua pe fie care lună, și cum nu se știe cât va dura divorțul și dar la cât se va urca suma totală poprită, cererea de poprire trebuie adresată la tribunal care are o competență generală, iar nu la judecătoria de ocol, care are o competență limitată.

Decisiunea 330/902. — Regularea competenței, dupe cererea făcută de Judele ocol. II Ploești, în afacerea dintre Ion Gr. Morcovescu cu Anastasia I. Morcovescu și Ministerul de Justiție, în materie de validare de poprire (*).

Curtea deliberând,

Având în vedere că Anastasia I. Morcovescu făcând cerere de poprire în mâinile d-lui ministru al justiției pe salariul soțului său Ion Morcovescu, portărel la tribunalul Prahova, pentru suma de 50 lei lunar, sumă la care a fost condamnat ca pensiune alimentară cât va dura instanța de divorț între ei, tribunalul Prahova, secția II, la care fusese îndreptată cererea de poprire, pe motiv că în momentul popririi soțul datora numai suma de 300 lei, și declină competența de a judeca cererea de poprire, și trimite afacerea spre a fi judecată de judele ocolului II din Ploești;

Că judele de ocol, la rândul său, își declină competența pe motivul că soțul este condamnat să plătească

pensiune alimentară până la desfacerea definitivă a căsătoriei dintre soți, și cum nu se poate decide că soțul datorează soției ca pensiune numai o sumă de 300 lei, căci neputându-se precisa data desfacerei căsătoriei, nu se poate ști dacă suma datorită va fi numai de 300 lei;

Că cursul justiției fiind întrerupt, Curtea de casație este chemată, după cererea Anastasiei I. Gr. Morcovescu, să rezolve acest conflict negativ de jurisdicțiune;

Având în vedere art. 55 din legea judecătorilor de pace;

Considerând că, după acest text de lege, judecătoriile de ocol sunt competente a judeca toate cererile în materie personală și mobilă, de ori-ce natură ar fi ele, în primă instanță și cu dreptul de apel, până la valoarea de 1500 lei inclusiv capital și interese;

Că de aci rezultă că competența judecătorilor de ocol este limitată, și nu poate trece peste sus citata sumă;

Considerând, în speță, că de și suma datorită de Ion Gr. Morcovescu, în momentul cererii de poprire făcută de soția sa, era numai 300 lei, însă poprirea era cerută pentru pensia alimentară ce numitul era obligat a servi pe fie-care lună soției sale, până la definitivă desfacere a căsătoriei dintre ei;

Considerând că ori-ce creditor, pentru a putea ajunge la plata creanței sale, este în drept a lua măsurile de asigurare ce legea pune la dispozițiunea sa; că, între aceste măsuri, art. 455 din pr. civ. recunoaște creditorului dreptul să poprească, în baza de titluri executorii, pentru sumele cuprinse în titlul său, sumele sau efectele datorite debitorului său de către un al treilea;

Considerând că creditorul a cărui creanță, în baza titlului său executoriu, ia naștere zi cu zi, fiind în drept a lua măsurile de asigurare pentru plata acestei creanțe, urmează că este în drept a popri în mâinile celui de al treilea, sumele ce acesta datorește sau va datori debitorului său;

Considerând dar că poprindu-se de către Anastasia I. Morcovescu în mâinile Ministerului de Justiție din salariul soțului său Ion Gr. Morcovescu câte 50 lei lunar până la desfacerea definitivă a căsătoriei dintre dînșii, și această sumă totală putând depăși competența judecătorului de ocol, tribunalul numai, care are o competență generală, este competentă a judeca cererea de poprire făcută de Anastasia I. Morcovescu;

Pentru aceste motive, regulând competența, trimite afacerea a fi judecată de tribunalul Prahova, secția II.

Adnotațiune.— Incertitudinea sau contestațiunea în privința unei competențe oare-cari, se numește *conflict*. Acesta poate fi sau un conflict de *jurisdicțiune* sau un conflict de *atribuțiune*. În primul cas, incertitudinea există între două tribunale din ordinul judiciar propriu și; în al doilea cas, incertitudinea există între două tribunale de diferite ordine, cum e între un tribunal de ordine judiciar propriu și un tribunal de ordine administrativă.

Conflictul de atribuțiune se judecă tot de una de către Curtea de casație, în virtutea art. 1 și 3 al legii din 9 Iulie 1886 care a împărțit atribuțiunile consiliului de stat (1).

Conflictul de jurisdicțiune poate fi *positiv* sau *negativ* (2), după cum două sau mai multe tri-

(*) Vedi *Curierul Judiciar* No. 77 din 21 Noembrie 1902, pag. 638, unde s'a publicat cartea de judecată dată în această afacere.

(1) V. G. Tocilescu, Pr. civ., III, p. 582 sq. și art. 131 Const.

(2) V. art. 36, al. 3 l. C. cas.

bunale se declară competente sau incompetente de a judeca o afacere. În cazul nostru, prin urmare, ne aflăm în fața unui conflict negativ de jurisdicțiune, după cum hotărîse judele de ocol și după cum a decis suprema Curte prin deciziunea ce adnotăm.

În general, regulamentele de competență sunt de atribuțiunea Curții de casație și, numai prin excepție, alte instanțe judecătorești pot interveni în asemenea materie ⁽³⁾.

Casul nostru e reglementat de art. 262, al. ult. Pr. civ. care prevede următoarele: «...când cauza se află înaintea unei judecătorești de ocol și unui tribunal, regularea competenței se va face de către Curtea de casație». Acest ultim alineat e o inovațiune a legiuitorului din 1900 care, astfel, a curmat o veche controversă, confirmând soluțiunea admisă de jurisprudență ⁽⁴⁾.

Fiind-că diferitele secțiuni ale unui tribunal formează același tribunal, când o secțiune s'a declinat competența, și dacă judecătorul de ocol s'a declinat și el competența, apelul făcut la cea-laltă secțiune e inadmisibil, chestiunea competenței fiind deja judecată, așa că ne aflăm în fața unui conflict negativ de jurisdicțiune ⁽⁵⁾.

Să trecem acum la chestiunea rezolvită de suprema Curte.

Judecătorul de ocol are o competență excepțională și limitată de legea sa organică sau de alte legi speciale, așa că or de câte-orî un gen oare-care de afaceri nu e dat expres în competența sa, trebuie să decidem că competența o are instanța de drept comun, adică tribunalul.

Aceasta fiind regula, ce vom dice în privința cererilor nedeterminate, cum e în cazul când cererea are de obiect o prestațiune periodică, o pensiu lunară sau anuală?

Pentru ca o cerere să fie în ultima instanță, trebuie să fie precisă, adică să se cunoască cifra exactă a litigiului, de unde urmează că dacă cifra nu se arată cu exactitate, hotărîrea este cu drept de apel, acesta fiind de drept comun.

Competența, însă, în o atare ipoteză, o va avea tribunalul, căci cererea fiind nedeterminată, există îndoială în privința quantumului litigiului, așa că nu se poate ști dacă nu cum-va cifra va depăși limita competență judelei de ocol.

În specia venită înaintea judecătorului ocol. II Ploești și a Curții de casație, era vorba despre o pensiu alimentară de 50 lei pe lună, cu începere de la data intentării acțiunii de divorț și

⁽³⁾ Cas. I, din 2 Mai 1890. *Dreptul* No. 44/90. V. și art. 262 urm. Pr. civ.

⁽⁴⁾ Cas. I, 15 Oct. 1891. *Dreptul*, No. 68/91. Tocilescu, *ibidem*, p. 598 in fine.

⁽⁵⁾ Trib. Dolj, I, 22 Noembrie 1901, *Dreptul*, No. 1/902,

până la desfacerea căsătoriei. Cum nu se poate preciza exact data când se va desface căsătoria, dacă judecătorul de ocol ar fi reținut afacerea, el ar fi putut să se pronunțe asupra unei cereri de peste 1500 lei, ceea-ce art. 55 din l. j. p. nu-î permite. În adevăr, instanța de divorț poate dura un an sau doi, orî chiar mai mult, în cât prestațiunile adunate la un loc, ar fi putut trece de 1500 lei. Iată dar pentru ce trebuie să admitem că cererile nedeterminate sunt de competența tribunalului, după cum hotărîse judele de ocol a cărui părere a fost confirmată de suprema Curte ⁽⁶⁾.

Din deciziunea Curții, mai rezultă că se pot popri nu numai sumele datorite, dar chiar sumele ce se vor datori de către un terțiu debitorului poprit, soluțiune absolut fundată, căci, după art. 1718 C. civ., toate bunurile prezente și *viitoare* ale debitorului formează siguranța comună a creditorilor săi ⁽⁷⁾.

Față cu acest principiu, cu drept cuvânt s'a decis că, poprirea pe sume datorite în viitor, considerată ca act de conservare, produce toate efectele sale, dacă, *la epocă validării*, creanța există, e certă și sumele se datoresc ⁽⁸⁾.

Pe temeiul art. 1718 C. civ., prin urmare, se pot popri: a) sumele ce o persoană are să le primească de la Creditul Urban pentru un împrumut ce urmează să se facă, deși în momentul popririi împrumutul nu era încă contractat, dar exista în ziua validării ⁽⁹⁾; b) pe dobânzile neajunse la scadență; c) pe sumele datorite de cautiune creditorului, în cas când debitorul principal n'ar plăti; d) pe sumele ce s'ar datori de o societate de asigurare unui debitor, în cas când imobilele sau recoltele sale vor arde, etc. ⁽¹⁰⁾.

Această soluțiune se mai impune și din cauză că, în sistemul procedurii noastre civile, poprirea are un caracter mixt: de act conservator și de executare.

Din toate punctele de vedere, prin urmare, deciziunea supremei Curții e fundată și juridică. Ea va fixa, credem, de acum înainte, jurisprudența în acest sens, căci, după cât știu, pentru prima oară chestiunea cererilor nedeterminate cu privire la competență, vine dinaintea casației române.

Ștefan Scriban

⁽⁶⁾ În același sens, E. Sculi, în *Curierul Judiciar*, No. 77/902. E. Garsonnet, § 413, 442 și C. L III, p. 652, vol. II. ed. II-a, Paris. G. Tocilescu, *ibidem*, I, partea II-a, No. 120 sq.

⁽⁷⁾ Cas. I, No. 143/901. *Dreptul*, No. 40/901.

⁽⁸⁾ Cas. I, No. 159/900. *Curierul Judiciar*, No. 58/902.

⁽⁹⁾ *Ibidem*.

⁽¹⁰⁾ V. E. Garsonnet, *ibidem*, IV, § 1404, ed. II-a, Paris, 1901.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘCI, Secția I

Audiența de la 20 Noembrie 1902

Președenția D-lui ATH. C. KIVU, Prim-Președinte

Max Asiel cu Charlotte Cobilovicî

Decisia civilă No. 227

Apel.—Executarea unei hotăriri.—Contestație.—Suspendarea executărei.—Dacă încheierea tribunalului prin care se suspendă executarea este supusă apelului.

Executarea unei hotăriri.—Tribunalul executând decisiunea unei Curți de apel.—Contestație.—Cerere de suspendare.—Care este instanța competentă a judeca cererea de suspendare.—Competință.

1. *Apelul fiind de drept comun și întru cât nu există nici un text de lege care să ridice părții nemulțumite dreptul de a se plânge contra vre unei măsuri de suspendare ce a vătămât-o, urmează că apelul făcut contra unei încheeri a tribunalului de urmărire prin care se suspendă esecutarea unei hotăriri până la judecarea contestației introdusă la acel tribunal contra esecutărei acelei hotăriri, este admisibil.*

2. *Când e vorba de esecutarea unei hotăriri a Curții de apel, esecutare făcută de tribunalul care, în asemenea cas, lucrează prin delegația Curții, instanța în drept a se pronunța asupra cererei de suspendare este Curtea iar nu tribunalul, și împrejurarea că tribunalul primise o contestație nu schimbă în nimic situația și nu putea face pe tribunal să-și atribue o cădere pe care nu o are de la lege.*

Curtea,

Asupra apelului făcut de Max Asiel contra jurnalului tribunalului Ilfov, secția de Notariat, cu No. 10906/192 prin care suspendă executarea decisiiei acestei secții cu No. 158/1902, până la judecarea contestației introdusă înaintea acelei instanțe de către Charlotte Cobilovicî cu ocazia executărei decizii;

Având în vedere incidentul ridicat de intimata Charlotte Cobilovicî, că apelul ar fi inadmisibil, întru cât suspendarea este o măsură provizorie, luată de Tribunal înainte de executare, asupra căreia poate ori când reveni, și care nu poate fi adusă în apel de cât o dată cu fondul contestației;

Având în vedere că apelul este de drept comun; că întru cât nu există nici un text de lege care să ridice părții nemulțumite dreptul de a se plânge contra măsurii de suspendare care a vătămât-o, fără motiv se susține că apelul ar fi inadmisibil;

Că, dar, incidentul ne-fiind fondat, urmează a se respinge;

Având în vedere că fiind vorba de executarea unei decizii a Curții unde Tribunalul lucra prin delegație, instanța în drept a se pronunța asupra cererei de suspendare era Curtea, iar nu tribunalul; că împrejurarea că tribunalul primise o contestație nu schimbă în nimic situația și nu putea din această cauză să-și atribue o cădere pe care nu o are de la lege.

Pentru aceste motive, Curtea, în majoritate, admite apelul etc....

(ss) Sc. Popescu, Al. D. Dobriceanu, N. Budișteanu.

Grefier (s) N. Brătianu

Opiniune

Având în vedere că Max Asiel a cerut anularea clauzei din contractul de închiriere ce are cu L. Lupescu, clausă care-i dă dreptul în cas de neplata chiriei la termen, să expulzeze pe chiriaș, fără somațiune și fără judecată;

Că în contra acestei executări chiriașul Lupescu a făcut contestațiune, la a cărei judecată în apel a intervenit și Charlotte Cobilovicî;

Că, Curtea, după ce a judecat că această intervenție nu poate să fie făcută pentru recunoascerea drepturilor intervenientei ci numai pentru operarea drepturilor uneia din părțile litigante, adică a chiriașului, a cerțat fondul și a respins atât contestația făcută de chiriaș cât și cererea de intervenție;

Având în vedere că în urma respingerii în mod definitiv a contestației făcută de Lupescu pe baza căreia esecutarea era suspendată, Asiel a cerut să se continue această esecutare;

Având în vedere că acestea fiind faptele, este învedereat că esecutarea se continuă în baza pactului comisoriu stipulat prin contractul de închiriere și în baza decisiiei Curții, care a respins contestația chiriașului;

Având în vedere că în contra acestei esecutări Charlotte Cobilovicî, care se găsește în posesiunea imobilului, a făcut contestațiune, invocând propriul ei drept și anume că dânsa stăpânește imobilul în baza unui contract de închiriere, a cărei valoare urmează să fie judecată de Tribunalul Ilfov, secția I la 11 Decembrie, unde sunt pendinte și s'au conexasat atât acțiunea lui Asiel pentru expulzarea apelantei cât și acțiunea apelantei contra lui Asiel pentru recunoascerea dreptului său de chiriaș;

Că tribunalul, până la judecarea acestei contestațiuni a suspendat esecutarea iar Asiel a făcut apel în contra acestei măsurii luată de tribunal;

Având în vedere că decisiunea Curții dată asupra contestațiunii lui Lupescu, nu poate să fie invocată de Asiel ca lucru judecat în contra apelantei pentru simplul motiv că, cu ocaziunea acelei judecări Curtea nu s'a ocupat de dreptul propriu al intervenientei de care ea să prevalează astăzi, și nici nu se putea ocupa, căci art. 248 al 2 proc. civ. oprește o asemenea intervenție în apel; prin urmare intervenția nu s'a judecat de cât pentru apărarea drepturilor chiriașului care era parte prigonitoare în acel proces;

Având în vedere dar, că, din momentul ce apelanta să pretinde chiriașa imobilului, și această pretențiune a sa face obiectul unei acțiuni principale, măsura luată de tribunal este prudentă și trebuie menținută, căci altfel a se ordona expulsarea în asemenea condițiuni, ar fi să se prejudicie fondul contestațiunii care este pendinte la tribunal.

Pentru aceste motive suntem de părere a se respinge apelul făcut de Max Asiel în contra jurnalului cu No. 10906 din 1902 și a se confirma acel jurnal.

(ss) At. C. Kivu, V. Râmniceanu

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, Secția II

Audiența de la 27 Februarie 1901

Președenția D-lui I. CERCHEZ, Președinte

Frideric Bruss și altul cu Emil Ioachimovicî

Decisie civilă No. 44

Convenții sau contracte.—Obligații.—Causă.—Indicare în mod fals a cauzei.—Când o asemenea convenție este nulă.—Avocat.—Invoială de a opri, de a stinge

acțiunea publică.— Arătarea altei cauze în act.— Nulitate. — (Art. 966 și 968 din Codul civil).

Când cauza dintr'un înscris este falsă indicată pentru aceasta obligațiunea în principiu nu este nulă; căci legea nu lovește de nulitate falsă indicațiunea a cauzei, ci numai lipsa complectă a cauzei atrage nulitatea convențiilor. Așa, dacă în locul cauzei indicată în act, este o altă cauză reală a convenției, acea convenție rămâne valabilă, cu condiție însă, ca acea cauză adevărată să nu fie contrară ordinii publice și bunelor moravuri; alt-fel convenția este nulă.

Ast-fel, învoiala ce face un avocat cu o persoană ca, în schimbul unei anumite sume de bani, să facă toate demersurile necesare ca să nu să denunțe și să nu se descopere o infracțiune la legi ce acea persoană ar fi comis, o asemenea învoială este nulă, chiar dacă în înscris s'a pus în aparență ca adevărată cauză a obligației serviciile de avocatură făcute de avocat; căci ori-ce convenție care are de scop de a stânjeni exercițiul acțiunii publice este o convenție contrară dispozițiilor legilor penale și cum aceste legi sunt de ordine publică, acea convenție, pe lângă că este contrară legilor, apoi este în același timp și contrară ordinii publice.

De asemenea, de și oficiul de avocat nu se poate refusa, și este o datorie profesională de a apăra pe un delincent, aceasta însă nu este adevărat de cât pe cât timp este deschisă acțiunea publică; oficiul avocatului nu poate însă merge până a împedea, a stinge acțiunea publică, prin nederunțare, prin prescriere, etc.; căci în asemenea cas, cooperarea sa este contrară legilor și ordinii publice.

Curtea,

Având în vedere cererea făcută de Emil Ioachimovici în contra d-lor Friderik Bruss și A. Herfürth, prin care tinde a se obliga aceștia să îi plătească 10000 lei, onorariu promis pentru serviciile sale de avocatură;

Având în vedere că înscrisul poartă data de la Ianuarie și obligațiunea d-lor Bruss și Herfürth este plătită după o lună, la finele lui Ianuarie, și ca cauză a obligației se arată serviciile de avocatură prestate de d-l Ioachimovici, cele prestate și cele viitoare;

Considerând că, dacă este adevărat că cauza obligației d-lor Bruss și Herfürth ar fi serviciile aduse de d-l avocat Ioachimovici, este inexplicabil cum d-l Bruss, om solvabil, cere un termen de plată o lună de zile;

Că aceste circumstanțe lasă să se bănuiască că nu serviciile de avocatură ar fi cauza acelei obligații, mai ales că d-l Bruss avea avocat cu anul pe d-l Mănescu-Călărăși, încă din anul 1893, Martie 31, după cum rezultă din procura legalizată de secția 6 polițienească No. 275;

Considerând că d-l Ioachimovici fiind întrebat de d-l Bruss să arate ce procese a susținut sau ce acte a făcut pentru d-sa, răspunde că nu i-a pledat nici un proces și că nu și aduce aminte ce acte i-a făcut;

Că acest din urmă răspuns este vag, confus, ceea-ce denotă o conștiință esitantă;

Considerând că adevărată cauză a obligației d-lor Bruss și Herfürth o stabilește chiar d-l Ioachimovici, prin scrisoarea din 5 Februarie 1898, ce o adresează d-lui Mănescu, reprezentantul d-lui Bruss;

Că, prin acea scrisoare, el arată că d-nii Bruss și Herfürth, dirigintele farmaciei și drogeriei Bruss, congediind niște angajați inferiori, aceștia îl amenințau cu o denunțare a unei contrabande săvârșită de cei d-nții;

Că, spre a împedea denunțarea, intervine d-l Ioachimovici, obligându-se să plătească el 10000 lei acelor angajați, iar în schimb d-nii Bruss și Herfürth i-a dat acea obligațiune;

Că convenția sa era gratuită: «cum știți, fără nici cel mai mic profit», zicea acea scrisoare;

Că, din interogatoriul făcut d-lui Ioachimovici, rezultă că termenul de un an al aceluși înscris a fost în scop de a se aștepta prescripția contrabandei, de a

interesa pe foștii angajați la acoperirea și stingerea ori-cărei urmăriți penale;

Considerând că, dacă cauza din înscris este falsă indicată, pentru aceasta obligațiunea în principiu nu este nulă; căci legea nu lovește de nulitate falsă indicațiune a cauzei, ci numai lipsa complectă a cauzei atrage nulitatea convențiilor (art. 966);

Considerând că, dacă în locul cauzei indicate în act, este o altă cauză reală a convenției, acea convenție rămâne valabilă, sub condițiune ca cauza adevărată să fie licită, să nu fie contrarie ordinii publice și bunelor moravuri (art. 968 Cod civ);

Considerând că deja simulațiunea cauzei convenției face să se nască bănuială că cauza convenției nu este curată;

Considerând că, din scrisoarea d-lui avocat Ioachimovici, rezultă că adevărată cauză a convenției este temerea unei urmăriți penale și cooperarea tuturor la acoperirea ei prin prescriere și nederunțare;

Considerând că ori-ce convențiune care are de scop de a stânjeni exercițiul acțiunii publice, este o convențiune contrarie dispozițiilor legilor penale;

Că, cum aceste legi sunt de ordine publică, acea convențiune, pe lângă că este contrară legilor, apoi este în același timp contrarie și ordinii publice;

Considerând că obiecțiunea d-lui Ioachimovici că intervențiunea d-sale a fost onestă, că a purtat numai asupra despăgubirilor civile, este asemenea neîntemeiată; căci partea vătămată a fost Statul și Primăria Capitalei, și intervențiunea d-lui Ioachimovici nu a fost în interesul acestora, ci, din contră, împotriva lor, în scopul ca aceste autorități să nu să despăgubească, acoperindu-se faptele prin prescripțiune;

Considerând că, dacă oficiul de avocat nu se poate refusa; că dacă este o datorie profesională de a apăra pe un delincent, aceasta însă nu este adevărat de cât pe cât timp este deschisă, acțiunea publică; oficiul avocatului nu poate merge până a stinge, a împedea acțiunea publică; în asemenea cas, cooperarea sa este contrară legilor și ordinii publice;

Considerând că alegațiunea făcută de d-l Ioachimovici, cum că Bruss nu se poate apăra, invocând propria sa turpitudine, trebuie asemenea înlăturată, căci el însuși se află în asemenea pozițiune; pe de altă parte, această regulă nu a fost consacrată de legiuitorul modern, și în fine, nulitatea de care isbește legea asemenea convențiuni, va fi cu atât mai eficace cu cât fie-care va putea invoca acea nulitate, aceasta este mai conform cu spiritul și cu tendința legiuitorului;

Considerând că art. 966 Codul civil declară de nul efect asemenea convențiuni, și dacă Bruss n'ar putea invoca acea nulitate, convențiunea și-ar perde efectul său;

Considerând că, după cum angajații concediați nu puteau cere nimic de la Bruss, căci creanța este echivalentă obligației ce ei luaseră de a nu denunța contrabanda, convențiune contrară ordinii publice, tot asemenea aceștia nu pot cere nimic de la d-l Ioachimovici, care a garantat și intervenit în favoarea lor, după cum rezultă din însăși scrisoarea sus menționată a d-lui Ioachimovici; și prin urmare, nici recursul acestuia contra lui Bruss nu este justificat, pentru-că nu poate fi expus la nici-o urmăriți;

Pentru aceste motive, Curtea, admite apelul, etc.

(ss) I. Gerchez, Al. Dobriceanu, M. Iulian, N. Budișteanu

Observație. — De și în limba vulgară, cuvintele: *causa* și *motiv* sunt sinonime; totuși, în limba juridică, trebuie să ne ferim de a le confunda, după cum fac unii autori⁽¹⁾, pentru-că ele sunt cărmuite de principii deosebite.

(1) Vezi, de exemplu: Toullier (ediția Duvergier), III, partea II, 166, 167.

Causa unei convențiuni este, în adevăr, rațiunea imediat și direct determinantă, care face pe părți să contracteze, scopul principal ce ele și-au propus, *id quod inducit ad contrahendum*; iar *motivul* este, din contra, o rațiune indirectă și depărtată care le împinge a contracta. «La cause, dit Baudry et Barde⁽²⁾, c'est le motif prochain, immédiat, essentiel de l'obligation; le motif, c'est la cause éloignée, la cause de la cause, le pourquoi du pourquoi».

Ast-fel, într'o vânzare, dobândirea lucrului este cauza obligațiunei cumpărătorului, iar dobândirea prețului, este cauza obligațiunei vânzătorului: *quid contrahitur*; într'un contract de locațiune, prețul închirierii este cauza obligațiunei proprietarului, iar folosința imobilului, este cauza obligațiunei chiriașului; într'o societate, cauza pentru fie-care parte este de a realiza un folos, etc.

Din cele mai sus expuse vedem că, în contractele sinalagmatice, obligația uneia din părți are de cauză obligația celei-l'alte părți⁽³⁾.

Intr'un împrumut cu titlu oneros, sau cu titlu gratuit, (contract unilateral), cauza obligațiunei împrumutătorului, scopul principal ce el și propune, este remiterea unei sume de bani în mânele sale.

Teoria cauzei, ast-fel cum o concepe legea actuală, este criticată de unii autori, pentru-că, pe de o parte, ea ar fi *falșă*, iar pe de altă parte, *inutilă*⁽⁴⁾.

De aceea, atât Codul federal al obligațiilor (art. 70 urm.), cât și Codul german (art. 817), nu vorbesc de cauză de cât atunci când este vorba de o înavușire nedreaptă: *condictio ob injustam causam*. În cât privește cauza reală a obligațiilor, art. 17 din Codul federal se mulțumește a dice că: „un contract nu poate avea de obiect un lucru imposibil, ilicit, sau contrar bunelor moravuri”.

Orî-cum ar fi și orî cât de temeinică ar fi această critică, Codul actual, reproducând teoria lui Domat, care este creatorul cauzei, ast-fel cum ea este concepută astă-zi, și a lui Pothier, decide că obligația fără cauză, sau întemeiată pe o cauză falșă, orî ilicită nu poate avea nici un efect, adecă este inexistentă (art. 966). Causa falșă se confundă deci cu lipsa totală de cauză.

Causa este falșă când ea nu există în realitate și părțile au crezut orî s'au făcut că cred în existența ei. Exemplu: Mă oblig a-ți plăti 10000 lei, drept achitarea unui legat ce-ți lăsase autorul meu; în urmă, însă, se descopere un alt testa-

ment care revoacă acest legat. Obligația mea nu și va produce efectele sale, pentru-că de și credeam că cauza există, totuși, în specie, ea nu-și are ființă⁽⁵⁾.

Alt exemplu: Mă oblig a-ți restitui 10000 lei pentru un pretins împrumut ce-mi ai făcut, știind prea bine că nu-ți datoresc nimic. Causa este falșă, și eă debitorul cunosc falșitatea ei; însă, în asemenea caz, obligația și va produce efectele sale, dacă nu voi dovedi falșitatea cauzei exprimate. Debitorului incumbă, deci, sarcina de a dovedi, prin mijloacele permise de lege, falșitatea cauzei exprimate în obligația sa (art. 1169).

Causa poate fi falșă, când părțile cu știință au arătat o altă cauză de cât cea adevărată, și aceasta este tocmai cazul judecat de Curtea din București prin decisiunea mai sus reprodusă. De exemplu: cauza adevărată era ilicită, însă s'a prevădut în obligație, ca în specie, serviciile prestate în calitate de avocat. Această simulație nu face ca obligația să fie nulă, dacă creditorul va dovedi existența cauzei adevărate, care, bine înțeles, ar fi licită⁽⁶⁾. Debitorul, care va contesta cauza exprimată în obligație va trebui, deci, să dovedească falșitatea ei, și o-dată această dovadă făcută, creditorului incumbă sarcina de a dovedi că există o altă cauză reală și licită⁽⁷⁾.

Or, în specia judecată de Curtea din București, s'a stabilit, pe de o parte, că cauza arătată în obligație era falș indicată, adecă simulată, iar pe de altă parte, că adevărata cauză a obligației era contrară ordinei publice și bunelor moravuri. O asemenea obligație nu putea, deci, sta un moment în picioare, și de aceea, ea a și fost considerată ca inexistentă. Prin urmare, Curtea face o bună și sănătoasă aplicare a principiilor de drept, și decizia sa este juridică din toate punctele de vedere.

D. Alexandresco

JUDECĂTORIA OCOLULUI I GALAȚI

Audiența de la 27 Martie 1902

Hascal Faer cu Iani Hoderian

Cartea de judecată No. 634

Acțiune cambială. — Cambie de o valoare mai mică de 200 lei — Dacă partea condamnată în lipsă la plata valorii unei asemenea cambii are drept de opoziție. — (Art. 349 C. comercial).

După dispozițiunile art. 349 din Codul comercial modificat în anul 1900, în materie cambială, partea judecată în lipsă nu are dreptul de opoziție, și această dispoziție se aplică de o potrivă, orî cât de mică ar fi valoarea cambiei ce se pretinde

⁽¹⁾ Oblig., I, 302, in fine.

⁽²⁾ Vezi t. V a Comentariilor noastre, p. 129 și 154. Cpr. Cas. rom. Bulet. s. I, 1881, p. 759.

⁽³⁾ Cpr. Planioi, II, 1078 urm. (ed. 1-a), 1037 (ed. a 2-a). Vezi și T. Huc, VII, 77 urm. Vezi și t. VII a Comentariilor noastre, p. 527, nota 1.

⁽⁵⁾ Cpr. Pothier, Oblig., II, 42.

⁽⁶⁾ Cpr., cas. fr. Pand. Périod. 1902. I. 328 și Dreptul din 1902, No. 55. Vezi și autoritățile citate în t. V a Comentariilor noastre, p. 132, n. 3.

⁽⁷⁾ Cpr. Cas. rom. Bulet. s. I, 1878, p. 334 și autoritățile citate în t. V a Comentariilor noastre, p. 133, n. 1.

prin acțiune, întru cât, legiuitorul prin articolul sus citat, nu face nici o distincțiune.

Judecata,

Asupra opoziției făcute de Iani Hoderian contra cărții de judecată comercială No. 375/902 ;

Având în vedere incidentul de inadmisibilitate a opoziției, propus de reclamant, sub cuvânt că în materie cambială nu există drept de opoziție ;

Având în vedere susținerile și opunerile părților ;

Având în vedere că legiuitorul fiind preocupat de idea de a face circulațiunea poliței cât mai ușoară, — și aceasta, în interesul creditului general și al comerțului, pentru că polița este un important instrument de credit —, a căutat să îndepărteze și să împuțineze cât mai mult piedicele care s'ar putea opune la plata unei polițe, și s'a abătut de la dreptul comun, stabilind o procedură mai somară și mai urgentă în privința acțiunilor cambiale ;

Că, acest lucru rezultă din întreg sistemul legii cambiale, și în special din dispozițiunile art. 349 Cod. com. unde legiuitorul a restrâns și circumscris mijloacele de apărare ce debitorul unei polițe poate opune reclamantului ; iar prin modificarea adusă art. 349 prin legea din 6 Aprilie 1900, a suprimat dreptul de opoziție în materie cambială, tocmai în scop de a facilita și simplifica procedura cambială, și a face, cu chipul acesta, ca polița să se bucure de cel mai mare credit posibil ;

Având în vedere că legiuitorul stabilind prin art. 349 Cod. com. că în materie cambială nu există drept de opoziție pentru partea judecată în lipsă, nu a făcut nici o distincțiune în privința polițelor mai mici de 200 lei ;

Considerând că judecătorul nu poate să creeze o distincțiune acolo unde legiuitorul nu a făcut-o, căci ar fi să se creeze noi drepturi și noi căi de reformare de judecător, cea ce nu este permis ;

Considerând, în fine, că, dacă legiuitorul ar fi vrut să acorde dreptul de opoziție pentru acțiunile cambiale mai mici de 200 lei, ar fi trebuit să reinvieze acest drept printr'un text formal și derogatoriu, creând o excepție la principiul general odată stabilit, cea ce nu rezultă de nicăeri.

Că așa fiind, opoziția cată a fi respinsă ca inadmisibilă.

Pentru aceste motive, respinge etc..

p. Judecător (s) Romus C. Benișache

Grefier (s) Nicu N. Voicu

Adnotație. — Cestiunea ridicată dinaintea Judecătoriei ocolului I din Galați, are o importanță practică necontestată.

După penultimul aliniat al art. 349 ast-fel cum a fost modificat la 1900, «acțiunile cambiale, fie de competența judecătorilor de ocoale, fie de a tribunalului, și apelurile făcute în contra hotăririlor de la prima instanță în această materie, se vor judeca în termen de o lună de zile și cu precădere. Hotăririle date asupra cambiilor atât la prima instanță, cât și în apel vor fi fără drept de opoziție».

Legiuitorul din 1900 suprimând dispozițiunile art. 347 din Codul de la 1887, a găsit acest remediū spre a paraliza efectele acelei suprimări.

Rațiunea fiind aceeași, nu găsim justificată părerea că această măsură n'ar fi aplicabilă cambiilor de competența judelei de ocol. Mai întâi în ce privește termenul de judecată, nici o dificultate nu e posibilă, căci textul o spune expres că el se aplică, și afară de aceasta, nu la judecătorii îngrămădirea afacerilor ar justifica neriguroasa lui păzire.

Dar dreptul de opoziție suprimat în interesul celerității condamnării, poate să fie reinviat tocmai acolo, unde suma fiind de minimă importanță, pericolul de întârziere ar fi din contră mult mai mare ?

A face două reguli în aceeași materie cambiară, și a dice că dacă afacerea e de competența judelei de ocol va exista drept de opoziție, dacă ne vom judeca la Tribunal sau Curte, nu avem drept de opoziție, este a suprima la judecătoria cea l'altă regulă care, deși fără sancțiune legală, însă fără nici o inoioală li se impune, ca judecata să nu treacă peste o lună.

E adevărat că legiuitorul din 1900 întrebunțează cuvântul de *hotărire*, dar prin hotărire noi înțelegem atât sentințele tribunalului, cât și cărțile judecătorilor de ocoale : hotărirea dată, fie în primă instanță, fie în apel, e dată fără opoziție.

Tot ast-fel nu vedem dificultate de ce nu am aplica acest text și atunci când hotărirea în prima instanță, este în același timp dată și în ultimă instanță.

Intru cât textul nu face nici o deosebire, ar fi dăunător ca tocmai acestor cambii de minimă valoare, dar destul de frecvente în comerț, să le prelungim termenul condamnării printr'un drept intempestiv de opoziție. Cel ce neglijează de a-și satori apărător la prima instanță, de și știa prea bine că nu mai are dreptul de a trăgăni și printr'un apel condamnarea sa, nu poate invoca nici un motiv de echitate, în fața unui text pozitiv de lege, care îi ridică dreptul de opoziție.

În Italia, să nu uităm, legiuitorul a constituit cambia ca un titlu executor chiar și înainte de judecată prin un text înlocuit la noi, de măsurile mai prudente ale legiuirii din 1887 (art. 349 român cor. art. 323 și 324 italian).

Gr. V. Manlu

BIBLIOGRAFIE

TRAITÉ THÉORIQUE ET PRACTIQUE

DES

JUSTICES DE PAIX

(MATIÈRES CIVILES)

AVEC LES FORMULES DE TOUS ACTES

PAR

LOUIS BARBON

JUGE DE PAIX XVIIe ARRONDISSEMENT DE PARIS

TOME III

(Jurisdiction gracieuse)

Al patrulea volum va eși în curând și va complectă opera, care, va costa 40 lei peste tot.

Acest volum este tot atât de interesant ca cele-lalte două apărute în cursul anului 1902, pe care le-am semnalat la timp cetitorilor noștri.

Partea I se ocupă despre convocarea, compunerea și atribuțiile consiliilor de familie, iar partea a doua, despre adopțiune, punerea și rădicarea sigilelor, etc.

De și organizarea judecătorilor de pace din Franca se deosebește intru cât-va de organizarea noastră, totuși această carte este de mare folos și am putea dice chiar indispensabilă pentru judecătorii noștri de ocol. De aceea o recomandăm cu tot dinadinsul.

Prețul celor 3 volume, apărute până acum : 30 LEI